

Saksdokumenter:

KM 11.1/15	Tekster som omhandler et mulig innhold i den fremtidige lovgivningen om Den norske kirke
KM 11.2/15	Behovet for fremtidig lovgivning om Den norske kirke – Stortingets rolle i kirkestyret 1. innstilling
KM 11.3/15	Behovet for fremtidig lovgivning om Den norske kirke – Stortingets rolle i kirkestyret 2. innstilling

Behovet for fremtidig lovgivning om Den norske kirke – Stortingets rolle i kirkestyret

Merknader fra kirkemøtekomité D

- 1 Komiteen legger Kirkerådets saksorientering til grunn.
- 2 Komiteen mener det svarer best til omtalen av Den norske kirke i Grunnloven § 16 at det også i fremtiden gis en særskilt lov om Den norske kirke.
- 3 Når det ses bort fra de enkeltspørsmål der det er på det rene at tros- og livssynsfriheten er til hinder for statlig inngripen og motsatt der legalitetsprinsippet nødvendiggjør lovregulering, åpner saken et handlingsrom. Det vil således bero på en konkret vurdering om det er ønskelig eller ikke at staten skal regulere enkelte av kirkens forhold ved lov. Kirkerådets saksorientering gir en klargjørende inndeling i de ulike typer spørsmål.
- 4 Komiteen mener at et overordnet hensyn bør være at statlig regulering av kirkens forhold bør avgrenses i lys av prinsippet om tros- og livssynsfrihet. Komiteen vurderer det likevel som ønskelig at enkelte sider ved Den norske kirkes virksomhet fortsatt reguleres i lov.

Komiteen mener blant annet det er ønskelig for Den norske kirke at det nedfelles i lov at hvert sokn har en rett til å bli betjent av prest og at det i hvert sokn skal være minst én kirke, sistnevnte i tråd med det kirkeloven § 17 i dag bestemmer.
- 5 Den norske kirke har i dag ansvar for gravferdsforvaltningen, og prester har vigselfrett; begge deler er forankret i eget lovverk. Dette er viktige aspekter ved kirkens samfunnsoppdrag som komiteen mener bør videreføres.
- 6 Komiteen mener de forhold som er nevnt ovenfor, samsvarer med forståelsen av Den norske kirke som landets folkekirke i tråd med Grunnloven § 16.
- 7 Komiteen viser til at Den norske kirke i dag er pålagt å følge statlig lovgivning i sin forvaltning. Komiteen er av den oppfatning at så vel forvaltningsloven som offentliglova, lov om offentlige anskaffelser, arkivloven og mållova inneholder svært

viktige bestemmelser som Den norske kirke må videreføre i det regelverket som skal vedtas i tiden som kommer.

Komiteen legger vekt på at åpenhet, likebehandling og god forvaltningsskikk er ufravikelige verdier som må gjennomsyre Den norske kirkes forvaltning på alle nivåer også i framtida. Komiteen understreker at det må fastsettes i lov eller regelverk klage- og kontrollrutiner for de forskjellige saksområder der kirken på forskjellige organisasjonsnivåer fatter enkeltvedtak.

8 En annen problemstilling er om ordningen med å basere Den norske kirkes organisasjonsstruktur på demokratiske prinsipper skal lovfestes, eller om dette skal nedfelles i kirkens eget regelverk. Komiteen mener dette skal forankres i lov.

9 Hva gjelder den nærmere reguleringen av forholdet mellom rettssubjektene i kirken, mener komiteen det er for tidlig å konkludere med at soknene skal inngå som deler av eller enheter innenfor rettssubjektet Den norske kirke. Dette er et vanskelig spørsmål som foreløpig ikke er tilstrekkelig utredet.

10 Komiteen mener det er viktig også i fremtiden å forankre i lov det som i dag er nedfelt i kirkeloven § 29 – henholdsvis om medlemskap for ansatte og ombud og barneomsorgsattest i samband med omsorg for eller oppgaver knyttet til mindreårige.

11 Bestemmelsen i Grunnloven § 16 om at Den norske kirke er en evangelisk-luthersk folkekirke bør nedfelles i lovgivning for Den norske kirke.

Kirkemøtets vedtak

1 Kirkemøtet legger til grunn at det føres en tett dialog med staten om den fremtidige kirkelige lovgivningen for å avklare hvilke rammebetingelser som samsvarer med forståelsen av Den norske kirke som Norges folkekirke i tråd med Grunnloven § 16.

2 Kirkemøtet mener utgangspunktet for dialogen må være at lovgivningen inneholder nødvendige bestemmelser for å ivareta statlige og kirkelige behov.

3 Kirkemøtet mener det bør reguleres i en egen lov for Den norske kirke at:

- Den norske kirke er en evangelisk-luthersk folkekirke.
- Soknet som geografisk enhet og organisatorisk ramme for menigheten, skal være den grunnleggende enhet i Den norske kirke og ha status som selvstendig rettssubjekt slik som i dag.
- Soknet skal som i dag være uløselig knyttet til trossamfunnet Den norske kirke.
- Hvert sokn skal ha minst én kirke og være betjent av prest.
- Det enkelte kirkemedlem skal kunne medvirke i styringen av Den norske kirke gjennom demokratiske ordninger.
- Kommunens ansvar for å finansiere den lokale kirke videreføres.

- Åpenhet, likebehandling og god forvaltningsskikk skal kjennetegne Den norske kirkes forvaltning på alle organisasjonsnivåer. Relevant innhold i dagens forvaltningslov, offentleglova og annet statlig lovverk videreføres og innlemmes i Den norske kirkes regelverk. Det samme gjelder ordninger for klagebehandling.
- Den norske kirke har et nasjonalt rettssubjekt med Kirkemøtet som det øverste organ, og loven avklarer forholdet mellom dette rettssubjektet og soknene. Det vises til pkt. 5 nedenfor hva gjelder videre arbeid med denne problemstillingen.
- Den norske kirke skal ha rett til å kreve medlemskap for kirkelig tilsatte og ombud og barneomsorgsattest i henhold til politiregisterloven for personer som lønnet eller ulønnet skal tilsettes, utføre oppgaver eller inneha tillitsverv der vedkommende vil ha omsorg for eller oppgaver knyttet til mindreårige.
- Demokratisk valgte representanter i Den norske kirkes organer gis rett til fri fra arbeid for å ivareta sine verv.

4 Som viktige aspekter ved Den norske kirkes samfunnsoppdrag videreføres ansvaret for gravferdsforvaltningen, og vigselfretten opprettholdes.

5 Kirkemøtet ber Kirkerådet utrede alternativer for hvordan forholdene mellom rettssubjektene i kirken skal reguleres og hvordan Kirkemøtets lovgivningsmyndighet overfor soknet skal forankres og avgrenses.